

SUOMUSSALMI

**Varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteet
2026-2030
(LUONNOS)**

Johdanto

Suomussalmen kunnan sijoitustoiminnan piiriin kuuluvan varallisuuden alkupääoma on saatu Kainuun Sähkö Oy:n osakkeiden myynnistä vuonna 2002. Tämän jälkeen sijoitusvarallisuus on kehittynyt sijoitustoiminnan tuottojen seurauksena.

Kuntalain 14 § mukaan valtuuston tulee päättää kunnan varallisuuden hoidon sijoitustoiminnan yleisistä perusteista.

Suomussalmen kunnan varainhoito kilpailutetaan valtuustokaudeksi kerrallaan. Kunnanhallitus voi päättää varainhoidon sopimuskausien jatkamisesta tai lyhentämisestä.

Suomussalmen kunnalla on arvopaperisijoitusvarallisuuden lisäksi mittava noin 2 500 hehtaarin metsäomaisuus, jota tarkastellaan erillään arvopaperisijoittamisesta.

Tytäryhtiöiden on mahdollisessa sijoitustoiminnassaan otettava huomioon varallisuuden hoidon sekä sijoitustoiminnan perusteet ja noudatettava konserniohjeen linjauksia.

Sijoitustoiminnan tarkoitus

Sijoitustoiminta ei itseisarvona kuulu kunnan toimialaan. Sijoitustoiminnalla pyritään turvaamaan kunnan toimialaan kuuluvien tehtävien hoitoa varautumalla suuriin investointeihin esimerkiksi rahastomalla niihin tarkoitettuja pääomia etukäteen.

Sijoitustoiminnalla tarkoitetaan rahavarojen sijoittamista rahoitusarvopapereihin kuten esimerkiksi pankkien sijoitustodistuksiin, valtion velkasitoumuksiin, yritystodistuksiin, joukkovelkakirjoihin ja osakkeisiin ja muihin rahoitusomaisuuden instrumentteihin kuten pankkitalletuksiin, sijoitusrahastoihin sekä erimuotoisiin vaihtoehtoihin sijoituksiin. Sijoitukset voidaan toteuttaa joko suorina sijoituksina tai välillisesti rahastojen avulla.

Sijoitustoimintaa voidaan toteuttaa kunnan taholta itsenäisesti tai hyödyntämällä joko sijoitusneuvonnallista- tai täyden valtakirjan varainhoitoa. Sijoitusneuvonnallisessa varainhoidossa varainhoitaja ei hoida varoja, vaan suosittelee yksittäisiä sijoitusratkaisuja kunnalle ja kunta tekee kussakin tilanteessa itsenäisen päätöksen varojen sijoittamisesta. Täyden valtakirjan varainhoidossa varainhoitaja hoitaa ja sijoittaa varoja itsenäisesti kunnan kanssa valitun strategian mukaisesti.

On hyvä huomioida, että kaikki yksittäiset sijoitusratkaisut sekä hyödynnettävät yhteistyömuodot sisältävät riskin myös sijoitettavien pääomien menetyksestä, joka vaihtelee kunkin yksittäisen sijoituksen sisältämän riskin mukaisesti; riskitöntä sijoitustapaa ei ole.

Sijoitustoiminnan periaatteet

Kunnan kassavarat sijoitetaan tuottavasti ja turvaavasti. Tämä toteutetaan hoitamalla sijoituksia suunnitelmallisesti ja hyviä sijoitusperiaatteita noudattaen.

Periaatteita määritettäessä keskeinen lähtökohta on suunniteltu sijoitusaika ja haluttu riskitaso. Lyhytaikaisissa (max. 12 kk) sijoituksissa sijoituksen tuottoon liittyvä riski pidetään hyvin matalana. Pitkäaikaisissa sijoituksissa (yli 5 vuotta) osa sijoitusvarallisuudesta voidaan ohjata sijoituskohteisiin, joiden odotettavissa oleva tuotto vaihtelee, mutta on pitkän ajan kuluessa riskitöntä tuottoa korkeampi.

Kunnan sijoituksiin liittyvää kokonaisriskiä, sisältäen mm. arvovaihtelu- ja luottoriskin pyritään pienentämään hajauttamalla sijoitukset hyvin omaisuuslajeittain ja omaisuuslajien sisällä.

Korkosijoituksiin liittyvää luottoriskiä rajataan siten, että sijoitetaan pääosa (minimissään 75 % korkosijoituksista) hyvän luottokelpoisuuden omaavien yritysten tai valtioiden liikkeeseen laskemiin joukkovelkakirjalainoihin.

Myös korkosijoituksiin liittyvä korkoriski tulee huomioida ja hajauttamalla korkosijoitukset laajasti eri pituisiin joukkovelkakirjasijoituksiin.

Sijoitustoiminnan toteuttaminen

Kunnanhallitus hyväksyy sijoitussuunnitelman. Sijoitussuunnitelmassa määritetään perusallokaatio ja vaihteluvälit eri omaisuusluokkien kesken sekä asetetaan sijoitussalkulle reaalityöototavoite. Sijoittamisen käytännön toteutuksesta vastaa talouspäällikkö kunnanhallituksen ohjeiden mukaan. Täydenvaltakirjan omaisuudenhoitajat valitsee kunnanhallitus ja sijoituskonsultin tai välittäjän käytöstä päättävät yhdessä kunnanjohtaja ja talouspäällikkö.

Sijoitusvaihtoehdot vuosille 2026 – 2030

Korkosijoitukset

Lyhyiden ja pitkien korkosijoitusten peruspaino kunnan sijoituskokonaisuudessa on 50 % ja vaihteluväli 30 – 80 %. Korkosijoitukset voidaan tehdä suorina sijoituksina tai välillisesti aktiivisesti hoidettujen sijoitusrahastojen tai ETF- sijoitusten muodossa.

Lyhytaikaiset korkosijoitukset (enintään 12 kk)

Lyhytaikaisia korkosijoituksia ovat mm. talletukset, pankkien sijoitustodistukset, valtioiden, kuntien, julkisyhteisöjen enintään 12 kk rahamarkkinasijoitukset sekä yritysten, joiden luottoluokitus on vähintään Standard & Poor ´s BBB- tai Moody ´s Baa (eli vähintään Investment Grade- luokitus) liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjalainat. Luottoluokittelemattomat korkoinstrumentit sisällytetään vastaavan luottoluokituksen omaavien korkosijoitusten luokkaan joko itsenäisesti arvioiden tai korkosijoitusten salkunhoitajan toimesta.

Pitkäaikaiset korkosijoitukset (yli 12 kk)

Pitkäaikaisia korkosijoituksia ovat mm. valtioiden, kuntien, julkisyhteisöjen sekä yritysten, joiden luottoluokitus on vähintään Standard & Poor ´s BBB- tai Moody ´s Baa (eli vähintään Investment Grade- luokitus) ja rajoitetusti yritysten, joiden luottoluokitus on vähintään Standard & Poor ´s CCC tai Moody ´s Ba1 (High Yield) liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjalainat. Luottoluokittelemattomat korkoinstrumentit sisällytetään vastaavan luottoluokituksen omaavien korkosijoitusten luokkaan joko itsenäisesti arvioiden tai korkosijoitusten salkunhoitajan toimesta.

Osakesijoitukset

Osakesijoituksia voidaan tehdä suorien osakesijoitusten, aktiivisesti hoidettujen osakerahastojen, passiivisesti hoidettujen indeksirahastojen sekä ETF-sijoitusten muodossa. Kunnan sijoituskokonaisuudessa osakemarkkinasijoitusten peruspaino on 50 % ja vaihteluväli 20 – 70 %. Sijoitushorisontti osakkeisiin sijoitettaessa on vähintään kolme (3) vuotta. Tämän kappaleen osakesijoituksilla tarkoitetaan sijoituksia listattuihin osakkeisiin joko suorina sijoituksina tai välillisesti rahastojen kautta. Erimuotoiset sijoitukset listaamattomiin osakkeisiin (Private Equity) luetaan kuuluvaksi ”Vaihtoehtoisin sijoituksiin”.

Vaihtoehtoiset sijoitukset

Vaihtoehtoiset sijoitukset voivat sijoittaa laajasti eri omaisuuslajeihin, joita ovat mm. kiinteistö-, hedge-, hyödyke-, infrastruktuuri- sekä uusiutuvaan energiaan sijoittavat sijoitukset. Vaihtoehtoisiksi

sijoituksiksi luetaan myös ns. suorat lainasijoitukset (Private Debt), sijoitukset listaamattomiin yhtiöihin (Private Equity) sekä pääomarahastot. Vaihtoehtoisten sijoitusten perusallokaatio kunnan sijoitussalkussa on 0 % ja vaihteluväli 0 – 10 %.

Vaihtoehtoiset sijoitukset toteutetaan sijoitusrahastojen, erikoissijoitusrahastojen, pääomarahastojen tai ETF-sijoitusten muodossa.

Sijoitettaessa varoja tässä kappaleessa tarkoitettuihin vaihtoehtoisiin sijoituksiin tulee huomioida seuraavat rajoitukset vuosille 2026 - 2030:

- Varoja ei tulla sijoittamaan ratkaisuihin, missä sijoituksen juoksuaika on tasan tai yli viisi (5) vuotta
- Vaihtoehtoisiin sijoituksiin luokiteltavien sijoitusten pääomat tulee tarvittaessa olla realisoitavissa siten, että varat ovat kokonaisuudessaan kunnan käytettävissä 31.12.2029 ilman merkittävää kustannusrasitetta.

Vakuutuskuorten (Kapitalisaatiosopimusten) hyödyntäminen sijoitustoiminnassa

Sijoitustoiminnassa voidaan myös käyttää ns. vakuutuskuoria (kapitalisaatiosopimus). Suurin hyöty kapitalisaatiosopimusten hyödyntämisestä liittyy kirjanpidolliseen helppouteen ja tiettyihin sijoitustuotteisiin käsiksi pääsemiseen. Jos kunnan varoja sijoitetaan kapitalisaatiosopimusten avulla, siitä ei kuitenkaan saa syntyä ylimääräistä kustannusta kunnan sijoituskokonaisuuteen. Eli käytännössä kapitalisaatiosopimuksen vuotuinen hoitopalkkio tulee olla 0 %.

Raportointi

Varainhoitajat raportoivat kunnalle sijoitustilanteesta kuukausittain. Raporteissa tulee näkyä yhteenvetona kuun viimeisen päivän tilanne markkina-arvoineen sekä kuukauden aikana tehdyt ostot ja myynnit. Lisäksi varainhoitajien kanssa järjestetään vuosittaiset tapaamiset, missä varainhoitajat esittelevät salkun viimeisen vuoden kehityksen ja näkymät seuraavalle vuodelle.

Sijoitustoiminnasta raportoidaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle 3 kuukauden välein osavuosikatsausten ja vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Käteisvarojen määrä raportoidaan kunnanhallitukselle kokousten yhteydessä.

Vastuullisuus

Toteuttamalla sijoitustoimintaa vastuullisesti Kunta ei näe, että sijoitustuotoista tarvitsisi tinkiä nyt tai tulevaisuudessa. Kestävän kehityksen periaatteita tarkasti noudattavien yritysten ja varainhoitajien voidaan olettaa hoitavan usein myös taloudelliset velvoitteensa moitteettomasti, joka pienentää yrityksen toimintaan tai maineeseen liittyviä riskejä. Täten vastuulliseen sijoittamiseen kuuluu olennaisena osana myös vastuu sijoitustuotoista.

Kunnan on myös sijoitustoiminnassaan varmistuttava arvojensa noudattamisesta. Sijoituspäätöksiä tehtäessä on huomioitava, että tuottavuuden ja turvallisuuden lisäksi omaisuus on sijoitettu myös vastuullisesti. Kunta käyttää varainhoitajia, jotka ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (UN PRI). Allekirjoittaneet varainhoitajat sitoutuvat tällöin huomioimaan vastuullisuuskysymykset sijoitustoiminnassa.

Varainhoitajien tulisi myös pystyä tarjoamaan kunnan sijoitussalkusta oma vastuullisuusraporttinsa vähintään puolivuosittain.